

พฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และผลกระทบจาก

การดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานข้ามชาติ ในตลาดไท

อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี¹

Alcohol Consumption Behavior and Effects of Alcohol Consumption of

Migrant Workers at Talad Tai Khlongluang District,

Pathumthani Province, Thailand

เบญจมาศ เป็นบุญ²

Benjamas Penboon³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานข้ามชาติ ศึกษาทัศนคติต่อพฤติกรรมกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ และศึกษาผลกระทบจากการดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานข้ามชาติในตลาดไท ขนาดตัวอย่างแรงงานข้ามชาติจำนวน 381 คนโดยแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานข้ามชาติสัญชาติพม่า สัญชาติกัมพูชา และสัญชาติลาว เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่าร้อยละ 60 โดยมีเหตุผลที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์คือ ถูกเพื่อนหรือเพื่อนร่วมงานชักชวน และอยากทดลองดื่มเอง เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้รับความนิยมมากที่สุดในกลุ่มแรงงานข้ามชาติ คือ เบียร์ ซึ่งส่วนมากนิยมซื้อที่ร้านขายของชำและร้านขายสุรา ส่วนทัศนคติของแรงงานข้ามชาติต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่วนใหญ่เห็นว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้มีความสุขสนุกสนานมากกว่าปกติและช่วยคลายความเครียดไปชั่วขณะเพราะได้พูดคุยปรับทุกข์กับเพื่อนในวงที่ดื่ม

¹ บทความเรื่องนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และผลกระทบจากการดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานข้ามชาติ : กรณีศึกษา ตลาดไท อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี” งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัย จากศูนย์วิจัยปัญหาสุรา ปีงบประมาณ 2556

² สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล

³ Institute of Population and Social Research, Mahidol University, Thailand

ด้วยกัน ส่วนผลกระทบจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์คือ มักทำให้เกิดการทะเลาะวิวาทกับคนในครอบครัวเฉลี่ย 1 - 3 วัน/เดือน มีปัญหากับนายจ้างเนื่องจากขาดงานบ่อย ซึ่งผลการศึกษาพบว่าแรงงานข้ามชาติสัญชาติกัมพูชาจะมีปัญหากับนายจ้างมากกว่าสัญชาติพม่าและลาว

คำสำคัญ : พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์, ผลกระทบจากดื่มแอลกอฮอล์, แรงงานข้ามชาติ

Abstract

The purposes of this research were to study the alcohol consumption behaviors of migrant workers, the relationship between attitudes towards the alcohol consumption behaviors, and impacts of alcohol consumption among the migrant workers employed at Talad Tai. The sample was collected from 381 participants from Myanmar, Cambodia and Laos. Then the questionnaire was the research instrument. As a result, 60 percent of the Burmese, Laotian and Cambodian migrant workers used to drink alcohol. Invitation from friends, co-workers and family members is major cause of alcohol consumption. Beer was found as their most widely consumed drinks. Most of them claimed that drinking alcohol provided them more enjoyment than usual. The impacts of alcohol consumption among the migrant workers from three nationalities involved frequently having quarrel with family members 1-3 days per month and being absent from work. Additionally, the Cambodian workers were found having problems with their employers more than those of Burmese and Lao.

Keywords : Alcohol Consumption Behavior, Impacts of Alcohol Consumption, Migrant Workers

บทนำ

การดื่มแอลกอฮอล์ถือว่าเป็นเรื่องธรรมดาต่อผู้พบเห็นในสังคมยุคปัจจุบันและพฤติกรรมกรรมการดื่มแอลกอฮอล์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทั้งกลุ่มคนวัยทำงาน วัยเรียน ไปจนถึงวัยผู้สูงอายุ ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขเผยสถิติว่าการดื่มแอลกอฮอล์ของนักดื่มผู้หญิงเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 65 รวมทั้งนักดื่มกลุ่มเยาวชนอายุ 19-25 ปี ที่มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นประจำ (บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน), 2553 : ออนไลน์) อีกทั้งข่าวสารเกี่ยวกับการดื่มแอลกอฮอล์ก็พบมากขึ้นตามหน้าหนังสือพิมพ์ สื่อวิทยุ โทรทัศน์ หรือแม้กระทั่งในสื่อสังคมออนไลน์ และผลกระทบของการดื่มแอลกอฮอล์อาจทำให้เกิดทั้งการทะเลาะวิวาทของกลุ่มคนต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นแรงงานไทยหรือแรงงานข้ามชาติในกลุ่มสมาชิกด้วยกัน การทำร้ายร่างกายนายจ้างหรือหัวหน้าคนงาน เป็นต้น ซึ่งสาเหตุดังกล่าวอาจมาจากการดื่มแอลกอฮอล์ในปริมาณมากจนทำให้ขาดสติจนเกิดเป็นเหตุความรุนแรงดังกล่าว

พฤติกรรมที่เสี่ยงต่อสุขภาพของแรงงาน เช่น การสูบบุหรี่ การดื่มสุรา จะพบความแตกต่างอย่างชัดเจนระหว่างแรงงานชายและแรงงานหญิง กล่าวคือ แรงงานชายมีพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อสุขภาพสูงมาก เช่น 1 ใน 3 สูบบุหรี่ทุกวันหรือคิดเป็นร้อยละ 39.5 และในจำนวนนี้มีกว่า 1 ใน 4 สูบมากกว่า 100 มวนต่อวัน ส่วนพฤติกรรมกรรมการดื่มสุราพบว่าแรงงานชายร้อยละ 8 ดื่มสุราทุกวัน ร้อยละ 9.0 ดื่มวันเว้นวันและร้อยละ 14.9 ดื่มทุกสัปดาห์ นอกจากแรงงานชายจะสูบบุหรี่เป็นประจำแล้ว ยังดื่มสุราดังถึงร้อยละ 5 แม้ว่าจะเป็นสัดส่วนที่ไม่มาก แต่ก็พบว่าเป็นพฤติกรรมที่เพิ่มความเสี่ยงต่อสุขภาพและเกิดอุบัติเหตุอย่างมาก ขณะที่แรงงานหญิงสูบบุหรี่และดื่มสุราน้อยกว่า แต่อย่างไรก็ตามก็ยังเป็นพฤติกรรมที่มีผลกระทบต่อสุขภาพเช่นกันหรือคิดเป็นร้อยละ 1.7 สูบบุหรี่ทุกวันและร้อยละ 0.6 ดื่มทุกวัน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2553) จากการสำรวจพฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราทั่วราชอาณาจักรในปี 2552 พบว่า ประชากรที่ดื่มสุราเฉลี่ยทั้งประเทศ คิดเป็นร้อยละ 47.9 ของประชากรทั้งประเทศและประชากรที่สูบบุหรี่ คิดเป็นร้อยละ 34.2 ของประชากรทั้งประเทศ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2553) สำหรับผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของกลุ่มแรงงานข้ามชาติยังพบค่อนข้างน้อย จึงทำให้บทวนผลงานวิจัยที่มีความใกล้เคียง นั่นคือ การดื่มเครื่องดื่ม

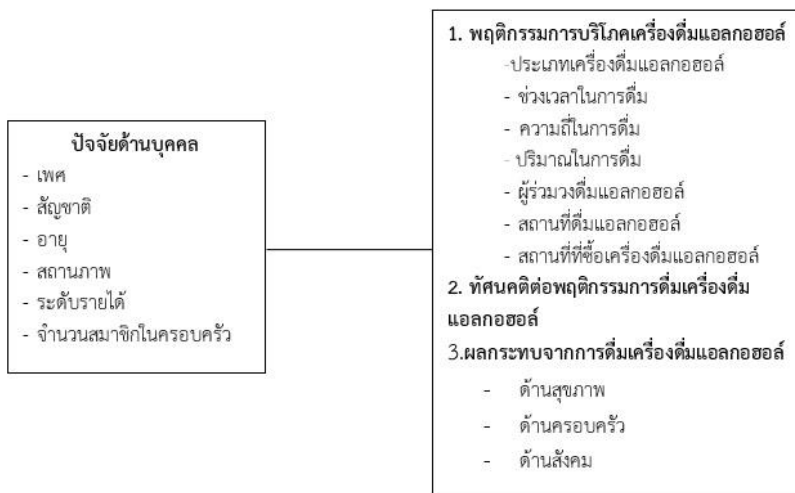
แอลกอฮอล์ในกลุ่มวัยรุ่นชนชั้นล่าง ลาว เขมร อ.ท่าตูม จ.สุรินทร์ ของ บรรจง วรรคง (2551) พบว่า วัยรุ่นชนชั้นล่างดื่มสุรามากที่สุด ร้อยละ 63.63 เพศชายดื่มร้อยละ 79.86 มากกว่าเพศหญิงที่มีการดื่มร้อยละ 34.82 ชนิดสุราที่วัยรุ่นดื่มมากที่สุด คือ เบียร์ ร้อยละ 46.84 รองลงมา คือ เหล้าสี ร้อยละ 16.64 และเหล้าขาวหรือเหล้าตองยาร้อยละ 16.64 ตามลำดับ ซึ่งเหตุผลที่วัยรุ่นชอบดื่มสุรา ส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าหาซื้อง่าย สะดวก ร้อยละ 24.13 ค่าใช้จ่ายในการดื่มต่อครั้งของวัยรุ่นเฉลี่ย 55.14 บาท วัยรุ่นชอบดื่มสุราช่วงเย็น ร้อยละ 44.94 สถานที่ที่วัยรุ่นดื่มสุรา ส่วนใหญ่เป็นบ้านเพื่อนร้อยละ 31.53 และส่วนใหญ่วัยรุ่นดื่มสุรากับเพื่อน ร้อยละ 58.48 สำหรับผลการวิจัยการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ใช้แรงงานในภาคอุตสาหกรรมในกรุงเทพฯและปริมณฑล ของจิรนนท์ แก้วกล้าและดวงพร แก้วศิริ (2552) พบว่า การเริ่มดื่มครั้งแรกมีเหตุมาจากความอยากลองและเพื่อนอายุที่เริ่มดื่มน้อยที่สุด คือ 11 ปี นอกจากนี้พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะดื่มกับเพื่อนหลังเลิกงาน สถานที่ดื่มจะเป็นที่บ้านหรือร้านอาหารใกล้สถานที่ทำงาน การดื่มในงานสังคมส่วนใหญ่กล่าวว่าดื่มพอตึ๊งๆ บางคนดื่มหนักถึงหนักมากในช่วงเทศกาลสงกรานต์และปีใหม่ การกลับไปพบเพื่อนหรือญาติที่ต่างจังหวัดในช่วงเทศกาลทำให้การดื่มเพิ่มมากขึ้น แล้ว จุฑามาศ ทวีไพบูลย์วงศ์ (2552) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแบบแผนการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบทบาทของสังคมในการบรรเทาปัญหาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยทำงานในเขตจังหวัด ชลบุรี พบว่า วัยทำงานจะบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ร่วมกับเพื่อนหรือเพื่อนร่วมงาน ร้อยละ 94.5 ส่วนใหญ่มองว่า การดื่มนี้เพื่อเป็นการเข้าร่วมสังคมนับร้อยละ 65 และผู้หญิงวัยทำงานกับผู้ชายวัยทำงานมีระดับความเสี่ยงในการดื่มที่ต่างกัน สำหรับผลการศึกษาพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชน จังหวัดอุดรธานี ของ สุปรานี สูงแข็ง (2552) พบว่า พฤติกรรมในการดื่มนานๆ ครั้ง ซึ่งจะดื่มกันในงานเลี้ยงหรืองานเทศกาลคิดเป็นร้อยละ 34.6 สาเหตุที่เริ่มดื่มเพื่อความเป็นผู้ใหญ่ และทดลองดื่มเพื่อเข้าสังคม ร้อยละ 39.4 และ 31.2 ตามลำดับ ประเภทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นิยม ได้แก่ 1) ไวน์ 2) เหล้าขาว 3) วิสกี้ บันตีและอื่น ๆ ร้อยละ 59.0 41.0 และ 32.1 ตามลำดับ

จังหวัดปทุมธานีเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีทั้งนิคมอุตสาหกรรมหลายแห่งและตลาดกลางสินค้าทางการเกษตร และจากการขยายตัวของเมืองและอุตสาหกรรม จึงทำให้มีการเพิ่มขึ้นของประชากรแฝงและแรงงานข้ามชาติที่เข้ามาประกอบอาชีพเพิ่มขึ้น (คณะกรรมการบริหารราชการจังหวัดแบบบูรณาการปทุมธานี องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี แผนพัฒนาจังหวัดปทุมธานี 2557 - 2560, 2556 : ออนไลน์) ซึ่งการดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานไทยหรือแรงงานข้ามชาติ หากมีพฤติกรรมที่ดื่มแอลกอฮอล์ในปริมาณมากอาจมีความเสี่ยงต่อสุขภาพ ครอบครัว และสังคม (สำนักงานกองทุนสนับสนุนสร้างเสริมสุขภาพ, 2551 ; ทักษพล ธรรมรังสี, 2552) ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานข้ามชาติในตลาดไท อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี เพื่อได้ทราบพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์และผลกระทบจากการดื่มของแรงงานข้ามชาติ และเพื่อรณรงค์เกี่ยวกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานข้ามชาติต่อไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรม พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย 1) เพศ 2) สัญชาติ 3) อายุ 4) สภาพสมรส 5) รายได้ และพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ประกอบด้วย ช่วงเวลาดื่ม ประเภทเครื่องดื่ม ความถี่ในการดื่ม ผู้ร่วมวงดื่ม สถานที่ในการดื่ม สถานที่ซื้อ และปริมาณการดื่ม (กมลมาลย์ ศิริพูนสวัสดิ์, (2550) ; บรรจง ควรคง, 2551 ; สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2553 ; กมล ยะคำแจ่ม, 2555) ทศนคติต่อพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ เช่น ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้วทำให้มีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น มีความสนุกสนานมากกว่าปกติ และช่วยลดความวิตกกังวล เป็นต้น (กมลมาลย์ ศิริพูนสวัสดิ์, 2550) นอกจากพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยังพบอีกว่า การบริโภคแอลกอฮอล์แล้วอาจมีผลต่อทั้งด้านสุขภาพ เช่น อาการมือสั่น อาการแพ้ อาการนอนไม่หลับ เป็นต้น ด้านครอบครัว เช่น ความรุนแรงในครอบครัว ความสัมพันธ์ของสมาชิกใน

ครอบครัว เป็นต้น และด้านสังคม เช่นปัญหาความขัดแย้งกับเพื่อนร่วมงาน ปัญหาเกี่ยวกับการทำงาน รวมทั้งการทะเลาะวิวาทกับผู้อื่น ดังภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานข้ามชาติ
2. เพื่อศึกษาทัศนคติต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานข้ามชาติ
3. เพื่อศึกษาผลกระทบด้านสุขภาพ ด้านครอบครัวและด้านสังคมจากการบริโภคแอลกอฮอล์ของแรงงานข้ามชาติ

วิธีการศึกษา

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ศึกษาพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานข้ามชาติในตลาดไท อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือแบบสอบถามร่วมกับการสัมภาษณ์ แรงงานข้ามชาติเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทัศนคติ และผลกระทบด้านสุขภาพ ด้านครอบครัวและด้านสังคมจากการบริโภคแอลกอฮอล์ของแรงงานข้ามชาติ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ แรงงานข้ามชาติที่ทำงานอยู่ในตลาดไท อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานีประกอบด้วยแรงงาน 3 สัญชาติคือ สัญชาติพม่า ลาว และกัมพูชา ซึ่งจำนวนประชากรแรงงานข้ามชาติสัญชาติพม่า ลาว และกัมพูชาในจังหวัดปทุมธานี คือ 4,977 843 และ 3,348 คน ตามลำดับ (ข้อมูลจากกรมจัดหางาน ณ เดือน มิถุนายน 2556) และขนาดตัวอย่างหาจาก $n=N/(1+N(e)^2)$ ความเชื่อมั่น 95% และความคลาดเคลื่อน 5% ขนาดตัวอย่างที่ได้คือ 381 คน โดยสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Random Sampling Stratified) และสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างแรงงานข้ามชาติแต่ละสัญชาติ คือ แรงงานข้ามชาติสัญชาติพม่า 206 คน แรงงานข้ามชาติสัญชาติลาว 34 คน และแรงงานข้ามชาติสัญชาติกัมพูชา 141 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม โดยเครื่องมือวิจัยพัฒนาจากแบบสอบถามของกมลมาลย์ ศิริพูนสวัสดิ์ (2550) บรรจง ควรจิง (2551) และกมล ยะคำแจ่ม (2555) เมื่อพัฒนาแบบสอบถามแล้วให้ที่ปรึกษาโครงการตรวจสอบคุณภาพความตรงเชิงเนื้อหา และได้เสนอแนะให้ปรับเนื้อความข้อคำถามเพื่อให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น แบบสอบถามประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล จำนวน 7 ข้อ ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จำนวน 16 ข้อ ส่วนที่ 3 ทักษะการติดต่อพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ จำนวน 9 ข้อ ซึ่งแบบสอบถามส่วนที่ 3 นี้เป็นแบบมาตรประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (ระดับ 1 ไม่เห็นด้วยมากที่สุด ถึง ระดับ 5 เห็นด้วยมากที่สุด) และส่วนที่ 4 ผลกระทบทางทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านสุขภาพจำนวน 10 ข้อ ผลกระทบทางด้านครอบครัวจำนวน 5 ข้อและผลกระทบทางด้านสังคม 5 ข้อ จากนั้นได้แปลแบบสอบถามเป็นภาษาพม่า ภาษากัมพูชา และภาษาลาวจากผู้เชี่ยวชาญ และตรวจสอบความตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยให้แรงงานข้ามชาติสัญชาติละ 1 คนที่พักอาศัยบริเวณสถานที่ทำวิจัยอ่านข้อคำถามว่าเข้าใจง่ายหรือไม่ เมื่อตรวจสอบความเที่ยงของแบบสอบถามจำนวน 30 ชุด ได้ว่า ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามเท่ากับ

0.85 และนอกจากนี้ได้มีการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานข้ามชาติ เพื่อเก็บข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดื่มแอลกอฮอล์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

นักวิจัยได้ทำหนังสือเสนอต่อผู้บริหารตลาดไทเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการขอเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัย เมื่อได้รับอนุญาตจากผู้บริหารตลาดไทจึงลงพื้นที่เก็บข้อมูลภายในตลาดไทเช่นบริเวณตลาดดอกไม้ ตลาดส้ม ตลาดผัก และตลาดผลไม้รวม และระยะเวลาเก็บข้อมูล 3 เดือน รวมทั้งได้มีการสัมภาษณ์แรงงานข้ามชาติ ก่อนการแจกแจงแบบสอบถามนั้นผู้วิจัยได้ขออนุญาตเจ้าของร้านค้าและอธิบายวัตถุประสงค์การวิจัยแก่เจ้าของร้านและกลุ่มตัวอย่างแรงงานข้ามชาติก่อน หากเจ้าของร้านอนุญาตจึงแจกแบบสอบถามแก่แรงงานข้ามชาติ ทั้งนี้แรงงานข้ามชาติต้องมีความสมัครใจในการตอบแบบสอบถามด้วย

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการบริโภคดื่มแอลกอฮอล์และทัศนคติต่อพฤติกรรมกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานข้ามชาติโดยคำนวณค่าร้อยละ และวิเคราะห์ผลกระทบจากการดื่มแอลกอฮอล์ทางด้านสุขภาพ ด้านครอบครัว และด้านสังคมโดยสรุปแบบอุปนัย

ผลการศึกษา

1. พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานข้ามชาติ

ส่วนใหญ่แรงงานข้ามชาติทั้งสัญชาติพม่า สัญชาติกัมพูชา และสัญชาติลาวได้เข้ามาประกอบอาชีพในประเทศไทยประมาณ 1 – 3 ปี มากกว่าร้อยละ 50 และเป็นแรงงานข้ามชาติเพศชายมากกว่าหญิง คือ แรงงานข้ามชาติสัญชาติพม่ามีเพศชายคิดเป็นร้อยละ 71.4 แรงงานข้ามชาติสัญชาติกัมพูชาเพศชายคิดเป็นร้อยละ 86.5 และแรงงานข้ามชาติสัญชาติลาวเพศชายคิดเป็นร้อยละ 70.6 แล้วแรงงานข้ามชาติส่วนใหญ่มีอายุตั้งแต่ 18 – 41 ปีและสถานภาพของแรงงานในภาพรวมเป็นคนโสด ส่วนรายได้ของ

แรงงานข้ามชาติพบว่า ส่วนใหญ่แรงงานข้ามชาติสัญชาติกัมพูชามีรายได้ตั้งแต่ 10,001 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 41.1 แรงงานข้ามชาติสัญชาติลาวมีรายได้ประมาณ 9,001 ถึง 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 29.4 และแรงงานข้ามชาติสัญชาติพม่ามีรายได้ส่วนใหญ่ประมาณ 8,001 ถึง 9,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 29.6 จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างแรงงานข้ามชาติสัญชาติพม่า สัญชาติกัมพูชา และสัญชาติลาวที่เคยดื่มเครื่องแอลกอฮอล์ จำนวน 125 119 และ 19 คน ตามลำดับ และส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างแรงงานข้ามชาติจะดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกตั้งแต่ 7 – 17 ปี โดยจะดื่มครั้งแรกกับเพื่อนหรือเพื่อนร่วมงาน สำหรับเหตุผลของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในครั้งแรกของแรงงานทั้ง 3 สัญชาติมีลักษณะต่างกัน นั่นคือ แรงงานข้ามชาติสัญชาติพม่าดื่มครั้งแรกเพราะเพื่อนหรือเพื่อนร่วมงานชักชวนคิดเป็นร้อยละ 40.80 ส่วนแรงงานข้ามชาติสัญชาติกัมพูชาเหตุผลหลักเพราะอยากทดลองดื่มคิดเป็นร้อยละ 35.9 และแรงงานข้ามชาติสัญชาติลาวมีสมาชิกในครอบครัวชักชวนคิดเป็นร้อยละ 47.4

พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	สัญชาติพม่า (จำนวน 125 คน)		สัญชาติกัมพูชา (จำนวน 119 คน)		สัญชาติลาว (จำนวน 19 คน)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ช่วงเวลาในการดื่มแอลกอฮอล์						
ไม่เป็นเวลา (อยากดื่มก็ดื่ม)	41	32.8	59	49.6	13	68.4
หลังเลิกงาน	34	27.2	20	16.8	6	31.6
ดื่มพร้อมตอนรับประทานอาหารเย็น	7	5.6	8	6.7	0	0.0
ตอนบ่าย	5	4.0	24	20.2	0	0.0
อื่นๆ (ตอนเช้า)	38	30.4	8	6.7	0	0.0
ความถี่ในการดื่ม						
ทุกวัน	20	16.0	54	45.4	1	5.3
5 – 6 วันต่อสัปดาห์	19	15.2	16	13.5	7	36.8
3 – 4 วันต่อสัปดาห์	18	14.4	26	21.8	4	21.1
1 – 2 วันต่อสัปดาห์	21	16.8	10	8.4	5	26.3
นาน ๆ ครั้ง (ดื่มน้อยกว่า 4 ครั้งต่อเดือน)	47	37.6	13	10.9	2	10.5

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แรงงานข้ามชาติที่เคยดื่มแอลกอฮอล์

สำหรับประเภทเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ที่แรงงานข้ามชาติสัญชาติพม่า กัมพูชา และลาวนิยมมากที่สุดคือ เบียร์ คิดเป็นร้อยละ 40.5 33.7 และ 45.7 และเครื่องตีมีแอลกอฮอล์ที่นิยมรองลงมาคือ เหล้าขาว/เหล้าเซี่ยงฮุน คิดเป็นร้อยละ 26.3 21.5 และ 28.6 ตามลำดับ แล้วช่วงเวลาในการตีมีแอลกอฮอล์ทั้ง 3 สัญชาตินั้นส่วนมากจะตีไม่เป็นเวลาและอยากตีช่วงเวลาไหนก็ตี สำหรับความถี่ในการตีของแรงงานของแรงงานข้ามชาติไม่เหมือนกันคือ แรงงานข้ามชาติสัญชาติกัมพูชาส่วนใหญ่ตีทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 45.4 รองลงมาเป็นแรงงานข้ามชาติสัญชาติพม่ามีทั้งนานๆ ครั้งที่จะตี (ตีน้อยกว่า 4 ครั้งต่อเดือน) และ 1 – 2 วันต่อสัปดาห์คิดเป็นร้อยละ 37.6 และ 16.8 ตามลำดับ ส่วนแรงงานข้ามชาติสัญชาติลาวส่วนใหญ่ตี 5 – 6 วันต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 36.8 ดังตารางที่ 1 ส่วนการตีมีเหล้า/สุรากลั่นของกลุ่มตัวอย่างแรงงานข้ามชาติสัญชาติพม่าและสัญชาติลาวจะลักษณะที่คล้ายคลึงกันคือ ปริมาณการตีครั้งละ 2 – 4 ฝา คิดเป็นร้อยละ 56.3 และ 62.5 ตามลำดับ แต่ในกลุ่มแรงงานข้ามชาติสัญชาติกัมพูชาจะตีครั้งละ 1/2 แบน คิดเป็นร้อยละ 51.7 และปริมาณการตีมีเบียร์ของกลุ่มตัวอย่างแรงงานข้ามชาติทั้ง 3 สัญชาติส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 50 ที่จะตี 1 – 2 กระป๋องต่อครั้ง

ส่วนผู้ร่วมวงตีมีแอลกอฮอล์ของกลุ่มตัวอย่างแรงงานข้ามชาติสัญชาติพม่าและสัญชาติกัมพูชาส่วนใหญ่เป็นเพื่อนร่วมงาน คิดเป็นร้อยละ 40 และ 26 สำหรับกลุ่มตัวอย่างแรงงานข้ามชาติลาวมีผู้ร่วมวงตีมีเบียร์ที่สุดเป็นเพื่อนที่ไม่ได้ทำงานที่เดียวกัน คิดเป็นร้อยละ 52.6 ในเรื่องของสถานที่ตีมีแอลกอฮอล์นั้นพบว่า กลุ่มตัวอย่างแรงงานข้ามชาติสัญชาติกัมพูชาและสัญชาติลาวจะตีมีแอลกอฮอล์กันที่บ้านตนเองคิดเป็นร้อยละ 27.7 และ 52.6 ตามลำดับ แต่กลุ่มตัวอย่างแรงงานข้ามชาติสัญชาติพม่าจะตีมีแอลกอฮอล์ที่บ้านเพื่อนคิดเป็นร้อยละ 31.2 สำหรับร้านขายแอลกอฮอล์ที่แรงงานข้ามชาติทั้ง 3 สัญชาตินิยมไปซื้อมากที่สุดคือ ร้านขายของชำและร้านขายสุราโดยเฉพาะ ดังตารางที่ 2 ซึ่งข้อมูลจำนวนร้านค้าที่ขายเครื่องตีมีแอลกอฮอล์นั้นอาจมีการตอบซ้ำกันเนื่องจากแรงงานข้ามชาติสัญชาติพม่า สัญชาติกัมพูชาและสัญชาติลาวอาจมีในบางรายที่ไปซื้อร้านค้าเดียวกันนี้ นอกจากนี้แรงงานข้ามชาติบางคนได้กล่าวว่าในบางครั้งนั้นก็ได้ฝากเพื่อนบ้านซื้อเครื่องตีมีแอลกอฮอล์จากที่อื่นที่ไม่ใช่บริเวณที่พักอาศัยด้วย

พฤติกรรมกรการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	สัณชาตัทพม่า (จำนวน 125 คน)		สัณชาตัทกัมพูชา (จำนวน 119 คน)		สัณชาตัทลาว (จำนวน 19 คน)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้ร่วมวงดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บ่อยที่สุด						
เพื่อนร่วมงาน	55	44.0	31	26.0	8	42.1
เพื่อนนอกที่ทำงาน	34	27.2	30	25.2	10	52.6
บุคคลในครอบครัว	8	6.4	15	12.6	1	5.3
ญาติ	2	1.6	16	13.5	0	0.0
อื่นๆ	26	20.8	27	22.7	0	0.0
สถานที่ดื่มแอลกอฮอล์						
บ้านตัวเอง	21	16.8	33	27.7	10	52.6
บ้านเพื่อน	39	31.2	25	21.0	9	47.4
ที่ทำงาน	10	8.0	5	4.2	0	0.0
ร้านอาหาร	13	10.4	11	9.2	0	0.0
ร้านขายสุรา	13	10.4	26	21.9	0	0.0
อื่นๆ	29	23.3	19	16	0	0.0
สถานที่สามารถหาซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์						
ร้ายขายของชำ	43	34.4	70	58.8	10	52.6
ร้านขายสุราโดยเฉพาะ	29	23.2	20	16.8	2	10.5
ร้านอาหาร	12	9.6	0	0.0	1	5.3
ร้านขายส่ง	6	4.8	18	15.1	4	21.1
อื่นๆ ร้านสะดวกซื้อ	35	28.0	11	9.2	2	10.5

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละพฤติกรรมกรการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เกี่ยวกับผู้ร่วมวงดื่ม สถานที่ดื่ม และสถานที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานข้ามชาติที่เคยดื่มแอลกอฮอล์

2. ผลการศึกษาทัศนคติต่อพฤติกรรมกรการดื่มแอลกอฮอล์

แรงงานสัณชาตัทพม่าและสัณชาตัทลาวคิดว่าเมื่อดื่มแอลกอฮอล์แล้วสามารถทำให้มีความมั่นใจในตนเองมากขึ้นนั้นส่วนใหญ่จะเห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 32.8 และ 47.4 ตามลำดับ ถ้าเป็นในส่วนของแรงงานข้ามชาติสัณชาตัทกัมพูชาส่วนมากแล้วจะรู้สึกเฉยๆ สำหรับความคิดเห็นว่าการดื่มแอลกอฮอล์แล้วทำให้มีความสุขสนุกสนานมากกว่าปกติเห็น

ด้วยกันทั้งแรงงานข้ามชาติสัญชาติกัมพูชา สัญชาติพม่าและสัญชาติลาว คิดเป็นร้อยละ 58.8 41.6 และ 31.6 ตามลำดับ และการดื่มแอลกอฮอล์สามารถช่วยลดความวิตกกังวลเรื่องต่างๆ ได้นั้นส่วนมากในกลุ่มแรงงานข้ามชาติสัญชาติพม่าและสัญชาติกัมพูชาเห็นด้วยมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 34.4 และ 40.3 แต่ในส่วนกลุ่มแรงงานข้ามชาติสัญชาติลาวเห็นด้วยคิดเป็นร้อยละ 36.8 นอกจากนี้กลุ่มแรงงานข้ามชาติสัญชาติพม่าและสัญชาติลาวเห็นด้วยว่าการดื่มแอลกอฮอล์หลังเลิกงานสามารถทำให้พวกเขาารู้สึกว่าเหนื่อยจากการทำงานได้ คิดเป็นร้อยละ 37.6 และ 47.4 แต่แรงงานข้ามชาติสัญชาติกัมพูชาไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นนี้ สำหรับความคิดเห็นว่าการดื่มแอลกอฮอล์ทำให้ขยันทำงานมากยิ่งขึ้น พบว่า แรงงานข้ามชาติสัญชาติพม่า และสัญชาติลาวคิดเห็นในแบบเดียวกันคือเห็นด้วยว่าการดื่มแอลกอฮอล์สามารถช่วยทำให้พวกเขาทำงานได้มากขึ้น แต่แรงงานข้ามชาติสัญชาติกัมพูชาไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นนี้

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างแรงงานข้ามชาติเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนและหลังมาประเทศไทย พบว่า กลุ่มตัวอย่างแรงงานข้ามชาติทั้ง 3 สัญชาติมีการดื่มแอลกอฮอล์ก่อนที่จะมาทำงานในประเทศไทยแต่เมื่อมาทำงานในประเทศไทยได้มีการดื่มน้อยลง ซึ่งส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า “ถ้าดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้วนั้นกลัวว่านายจ้างจะไม่จ้างงานตน” หากดื่มก็ต่อเมื่อในช่วงเทศกาลสำคัญและงานประเพณีต่างๆ

3. ผลกระทบจากการดื่มแอลกอฮอล์

3.1 ผลกระทบจากการดื่มแอลกอฮอล์ด้านสุขภาพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างแรงงานข้ามชาติสัญชาติพม่าและสัญชาติกัมพูชามีอาการมือสั่นเดือนละ 1 ครั้ง และอาการนอนไม่หลับของแรงงานข้ามชาติสัญชาติกัมพูชาเฉลี่ยแล้วเดือนละ 2-3 ครั้งแต่กลุ่มตัวอย่างแรงงานข้ามชาติสัญชาติพม่าและสัญชาติกัมพูชาไม่มีอาการนี้ สำหรับการเข้ารับการตรวจสุขภาพประจำปีของแรงงานข้ามชาติทั้ง 3 สัญชาตินั้น พบว่า กลุ่มตัวอย่างแรงงานข้ามชาติมากกว่าร้อยละ 60 ไม่เคยตรวจสุขภาพเลย และมีแรงงานข้ามชาติบางส่วนเท่านั้นที่ทราบว่าตนมีโรคประจำตัว ได้แก่ โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง และโรคหัวใจ ซึ่งผลที่เกิดหลังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นส่วนใหญ่แล้วอาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุจากการขับรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์และเกิดอุบัติเหตุขณะทำงานอีกด้วย

3.2 ผลกระทบจากการดื่มแอลกอฮอล์ด้านครอบครัว พบว่า กลุ่มตัวอย่างแรงงานข้ามชาติสัญชาติลาวจะมีเวลาให้กับครอบครัวทุกวันแต่ถ้ากลุ่มตัวอย่างแรงงานข้ามชาติสัญชาติพม่าและกัมพูชานั้นในภาพรวมมีเวลาพูดคุยกับครอบครัวน้อยมากนอกจากการพูดคุยที่น้อยแล้วการมีเวลาทำกิจกรรมร่วมกันในครอบครัวนั้นได้ว่าแรงงานข้ามชาติสัญชาติกัมพูชาและแรงงานข้ามชาติสัญชาติลาวมีกิจกรรมที่ทำร่วมกัน ซึ่ง

แตกต่างจากแรงงานข้ามชาติสัญชาติพม่าที่ใช้เวลาในการทำกิจกรรมร่วมกับครอบครัว 1 - 3 วันต่อเดือน แต่อย่างไรก็ตามการดื่มแอลกอฮอล์ก็อาจส่งผลทำให้แรงงานข้ามชาติทั้ง 3 สัญชาติเกิดการมีปากเสียงหรือการทะเลาะวิวาทกับคนในครอบครัวเฉลี่ยแล้ว 1 - 3 วันต่อเดือน

3.3 ผลกระทบจากการดื่มแอลกอฮอล์ด้านสังคม พบว่า หลังจากการดื่มแอลกอฮอล์อาจมีส่วนทำให้กลุ่มตัวอย่างแรงงานข้ามชาติทั้ง 3 สัญชาตินั้นไม่สามารถมาปฏิบัติงานได้ตรงเวลาหรือมาสายโดยเฉลี่ยเดือนละครั้ง และรวมไปถึงการหยุดงานหรือขาดงานบ่อย ซึ่งกลุ่มตัวอย่างแรงงานข้ามชาติที่ขาดงานบ่อยที่สุดคือ แรงงานข้ามชาติสัญชาติกัมพูชาเฉลี่ยเดือนละ 2 - 3 ครั้ง แต่ต่างจากแรงงานข้ามชาติสัญชาติพม่าพบว่าขาดงานเฉลี่ยเดือนละครั้ง ส่วนแรงงานข้ามชาติสัญชาติลาวนั้นมีทั้งขาดงานเดือนละครั้งและงานเดือนละ 2 - 3 ครั้ง จากที่กล่าวมานี้อาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ไม่เกิดปัญหากับนายจ้างได้ จากการศึกษาพบว่าแรงงานข้ามชาติสัญชาติกัมพูชามีปัญหากับนายจ้างมากกว่าแรงงานข้ามชาติสัญชาติลาวและสัญชาติพม่า นอกจากนี้ยังพบอีกว่ามีการทะเลาะวิวาทกับเพื่อนร่วมงานด้วยโดยเฉลี่ยแล้วแรงงานข้ามชาติสัญชาติลาวและกัมพูชา มีการทะเลาะวิวาทมากที่สุด คือ เดือนละ 2 - 3 ครั้ง ส่วนแรงงานข้ามชาติสัญชาติพม่ามีการทะเลาะวิวาทกับเพื่อนร่วมงานบ้างเฉลี่ยเดือนละครั้ง นอกจากปัญหาการทะเลาะวิวาทยังพบว่าผลกระทบเรื่องการถูกทำร้ายร่างกายหรือถูกปล้นทรัพย์สินด้วย

จากการสัมภาษณ์แรงงานข้ามชาติทำให้ได้ทราบถึงสาเหตุของการเข้ามาทำงานที่ประเทศไทย ซึ่งมีสาเหตุมาจากแรงงานข้ามชาติต้องการเข้ามาประกอบอาชีพเพื่อให้ตนเองได้มีเงินจำนวนมากๆ แล้วสามารถเลี้ยงตนเองและส่งเงินไปให้ครอบครัวที่ประเทศตนเองได้ใช้ด้วยเช่นกัน ส่วนสาเหตุหลักของการดื่มแอลกอฮอล์คือ การดื่มแอลกอฮอล์จะช่วยลดความวิตกกังวล และส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างแรงงานข้ามชาตินั้นมีความวิตกกังวลหรือความเครียดจากการทำงานทั้งความกดดันจากการทำงาน เนื่องจากการทำงานที่หนักและบางครั้งต้องทำงานมากกว่า 10 ชั่วโมงต่อวัน นอกจากนั้นยังมีความเครียดจากหัวหน้างานและเจ้าของกิจการ เช่น การถูกต่อว่า การถูกเอารัดเอาเปรียบค่าแรงงาน การถูกโดนหักค่านายหน้าเพื่อตนได้ทำงาน เป็นต้น นอกจากนั้นแรงงานข้ามชาติบางส่วนยังมีความวิตกกังวลในด้านสังคม กล่าวคือ ความหวาดระแวง ความรู้สึกถึงความไม่ปลอดภัยในการดำเนินชีวิต นอกจากความเครียดจากการทำงานต่างๆ ที่ได้กล่าวมานั้นยังมีอีกประเด็นหนึ่งคือ ความเครียดจากการคิดถึงบ้าน คิดถึงครอบครัวที่บ้านเกิดของตน ปัญหาทางครอบครัวรวมทั้งเศรษฐกิจภายในครอบครัว เป็นต้น ดังนั้น การดื่มแอลกอฮอล์ของ

แรงงานข้ามชาติเพื่อเป็นการช่วยสร้างสัมพันธภาพภายในกลุ่มแรงงานข้ามชาติสัญชาติเดียวกันและเพื่อให้ตนเองได้รู้สึกปลอดภัยไม่โดดเดี่ยว

อภิปรายผล

แรงงานข้ามชาติหญิงและชายทั้ง 3 สัญชาติมีเหตุผลในการดื่มที่ต่างกัน คือ กลุ่มตัวอย่างแรงงานข้ามชาติหญิงส่วนใหญ่เป็นแรงงานที่มีครอบครัวแล้วทั้งครอบครัวที่อยู่ประเทศบ้านเกิด และบางคนมีครอบครัวที่ประเทศไทยซึ่งส่วนใหญ่ของแรงงานข้ามชาติมีลูกแล้ว สาเหตุของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เกิดจากความวิตกกังวลและความเครียดจากครอบครัว เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างแรงงานข้ามชาติหญิงนอกจากจะต้องทำงานมากกว่า 8 - 10 ชั่วโมงต่อวัน และยังต้องมีหน้าที่ในการดูแลครอบครัว เช่น ทำอาหาร ดูแลความเรียบร้อยและทำความสะอาด แรงงานข้ามชาติหญิงส่วนใหญ่ทั้ง 3 สัญชาติจึงใช้วิธีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นวิธีหนึ่งในการจัดการความเครียดของตนเอง จากการสังเกตเมื่อลงพื้นที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างแรงงานข้ามชาติสัญชาติพม่าในช่วงเวลาว่างจากการทำงานมักจะไปที่ร้านขายอาหารของแรงงานข้ามชาติพม่าด้วยกัน และภายในร้านนอกจากจะขายทั้งอาหารพื้นบ้านของแรงงานข้ามชาติสัญชาติพม่า และยังมีเครื่องใช้ทั้งอุปโภค บริโภค ไม่ว่าจะเป็นเครื่องประทีนผิวดูเหมือนเครื่องเทศ น้ำมันขวดตัว ยาหม่อง และเส้นก๋วยเตี๋ยวที่เจ้าของร้านชาวพม่านำมาขายจากประเทศของตน ซึ่งภายในร้านมีการเปิดเพลง เปิดคาราโอเกะจากศิลปินที่เป็นชาวพม่า แรงงานสัญชาติพม่าได้ร่วมวงดื่ม สังสรรค์กัน ซึ่งที่ร้านค่าเสมือนเป็นพื้นที่ในการพูดคุยระบายความทุกข์กันซึ่งก็มักจะมีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วยส่วนมาก สำหรับแรงงานข้ามชาติสัญชาติลาวจะนิยมไปที่ร้านส้มตำซึ่งเจ้าของร้านเป็นชาวลาวเช่นเดียวกัน เมื่อแรงงานข้ามชาติสัญชาติลาวที่ว่างจากการทำงานหรือพักเที่ยงก็จะมากินอาหารที่ร้านส้มตำแห่งนี้ ซึ่งแรงงานข้ามชาติบางคนก็มีการดื่มเบียร์ร่วมกันกับเพื่อนๆ และมีการพูดคุยกัน

แรงงานข้ามชาติทั้งสัญชาติพม่าและกัมพูชามีเหตุผลการดื่มครั้งแรกลักษณะเดียวกันคือ อันดับแรก อยากทดลองดื่มเอง และอันดับที่สองคือเพื่อน/เพื่อนร่วมงานชักชวน ซึ่งใกล้เคียงกับผลการวิจัยเกี่ยวกับสาเหตุของการดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกในกลุ่มผู้ใช้แรงงานในภาคอุตสาหกรรมบริเวณกรุงเทพและปริมณฑลที่เป็นคนไทยของ จีรนันท์ แก้วกัลยาและดวงพร แก้วศิริ (2552) คือ ผู้ใช้แรงงานมีสาเหตุการดื่มจากอยากทดลองดื่มและเพื่อน แต่ในสาเหตุการดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานสัญชาติลาวมีความต่างจากทั้ง 2 สัญชาติ นั่นคือ อันดับแรก คนในครอบครัวชักชวน และอันดับสอง อยากทดลองดื่มเอง และประเด็นที่น่าสนใจคือทำไมคนในครอบครัวถึงชักชวนในการดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งอาจมี

เหตุผลมาจากการตีพิมพ์แอลกอฮอล์ในสังคมประเทศลาวถือว่าเป็นเรื่องปกติ (ศูนย์วิจัยธุรกิจและเศรษฐกิจอีสาน, 2557 : ออนไลน์) ส่วนช่วงเวลาตีพิมพ์แอลกอฮอล์ในภาพรวมพบว่ากลุ่มตัวอย่างแรงงานข้ามชาติทั้ง 3 สัญชาติจะตีพิมพ์ไม่เป็นเวลาอยากตีพิมพ์ก็ตีพิมพ์ อาจมีสาเหตุมาจากการเข้ามาในประเทศไทยเพื่อการประกอบอาชีพและทำงานให้มากเพื่อมีรายได้ที่ดีและสามารถนำเลี้ยงดูครอบครัวของตนเองได้ด้วยจึงทำให้เวลาในการตีพิมพ์ไม่แน่นอน นอกจากนี้แรงงานที่ตีพิมพ์แอลกอฮอล์บางส่วนมีความเข้าใจผิดว่าการตีพิมพ์แอลกอฮอล์ช่วยให้มีแรงในการทำงาน ซึ่งเกี่ยวข้องเชื่อมโยงไปถึงการศึกษาของ ดุษฎีอายุวัฒน์และอดิเรก เร่งมานะวงศ์ (2550) ที่ศึกษาแรงงานอ้อยกับการตีพิมพ์สุรา กรณีศึกษาหมู่บ้านแห่งหนึ่งในภาคอีสานพบว่า แรงงานไร้อ้อยในภาคอีสานตีพิมพ์สุราระหว่างการทำงานนั้น เพราะมีความเชื่อว่าการตีพิมพ์สุราระหว่างการที่ทำงานในไร่ก็เพื่อตนเองจะมีแรงในการทำงานและทำให้มีแรงในการยกถังพ่นยาได้ง่าย ซึ่งการตีพิมพ์แอลกอฮอล์ไม่จำเป็นว่าจะต้องในช่วงเวลาอื่นๆ ก็เพื่อทำให้ตนเองขยันทำงานมากขึ้น

แรงงานข้ามชาติทั้งสัญชาติพม่า สัญชาติกัมพูชา และสัญชาติลาวมีความนิยมบริโภคแอลกอฮอล์ชนิดเบียร์ เนื่องจากเบียร์เป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่หาซื้อได้ง่ายและราคาไม่สูงมากเมื่อเทียบกับรายจ่ายของแรงงานข้ามชาติ ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวนี้สอดคล้องกับการรายงานข้อมูลพฤติกรรมการบริโภคของชาวพม่า ชาวกัมพูชา และชาวลาวของศูนย์วิจัยธุรกิจและเศรษฐกิจอีสาน (2557 : ออนไลน์) ในเรื่องพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสังคมของแรงงานข้ามชาติสัญชาติลาว สัญชาติพม่า และสัญชาติกัมพูชาพบว่าแรงงานข้ามชาติส่วนใหญ่จะนิยมดื่มเบียร์ เพราะเป็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีราคาไม่สูงมากนัก ส่วนแรงงานข้ามชาติสัญชาติกัมพูชานอกจากนิยมดื่มเบียร์แล้วยังนิยมดื่มวิสกี้ (เหล้ากลั่น) ด้วย

สถานที่ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานข้ามชาติที่ได้รับความนิยมมากที่สุดจากการศึกษาคือ ร้านขายของชำและร้านขายสุราโดยเฉพาะ เนื่องจากเป็นร้านค้าที่พบได้ทั่วไปใกล้สถานที่พักอาศัยและสถานที่ทำงาน ซึ่งได้สอดคล้องกับผลการศึกษา เรื่องการจำกัดการเข้าถึงและการหาซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายสุขภาพ, 2552) ที่พบว่า แหล่งที่เข้าถึงได้ง่ายที่สุดคือ ร้านขายของชำ คิดเป็นร้อยละ 71.1 รองลงมาคือ สถานบริการน้ำมัน

สรุปและข้อเสนอแนะ

1. สรุป

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานข้ามชาติ ศึกษาทัศนคติต่อพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ และศึกษาผลกระทบจากการดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานข้ามชาติในตลาดไท ขนาดตัวอย่างแรงงานข้ามชาติจำนวน 381 คน ซึ่งผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานข้ามชาติสัญชาติพม่า สัญชาติกัมพูชา และสัญชาติลาวเคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่าร้อยละ 60 โดยมีเหตุผลที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์คือ ถูกเพื่อนหรือเพื่อนร่วมงานชักชวน และอยากทดลองดื่มเอง เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้รับความนิยมมากที่สุดในกลุ่มแรงงานข้ามชาติคือ เบียร์ ซึ่งส่วนมากนิยมซื้อที่ร้านขายของชำและร้านขายสุรา ส่วนทัศนคติของแรงงานข้ามชาติต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่วนใหญ่เห็นว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้มีความสุขสนุกสนานมากกว่าปกติและช่วยคลายความเครียดไปชั่วขณะเพราะได้พูดคุยกับเพื่อนๆ ในวงที่ดื่มด้วยกัน ส่วนผลกระทบจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์คือ มักทำให้เกิดการทะเลาะวิวาทกับคนในครอบครัวเฉลี่ย 1 - 3 วัน/เดือน มีปัญหากับนายจ้างเนื่องจากขาดงานบ่อย ซึ่งผลการศึกษาพบว่าแรงงานข้ามชาติสัญชาติกัมพูชามีปัญหากับนายจ้างมากกว่าสัญชาติพม่าและลาว

2. ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานข้ามชาติในตลาดไท อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ซึ่งการศึกษาที่ได้เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ความเห็นคิดของกลุ่มแรงงานข้ามชาติต่อการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งผลกระทบส่วนใหญ่เป็นผลกระทบเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพ ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว และปัญหาการทำงานระหว่างตนเองและนายจ้าง ดังนั้น มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหามาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ควรทำงานร่วมกันทั้งภาครัฐและเอกชน สำหรับภาคเอกชนโดยเฉพาะสถานประกอบการที่มีแรงงานข้ามชาติควรมีมาตรการตรวจสอบสุขภาพแรงงาน และมีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้แรงงานใช้เวลาให้เป็นประโยชน์เพื่อหลีกเลี่ยงการรวมกลุ่มบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ส่วนหน่วยงานทั้งภาครัฐ เช่น กระทรวงแรงงานและกระทรวงสาธารณสุขอาจทำงานร่วมกันในการส่งเสริมและดูแลเรื่องสุขภาพของแรงงานข้ามชาติที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย ในขณะเดียวกันก็ควรเพิ่มความเข้มงวดในเรื่องของการบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่ทั้งในส่วนของการจำกัดอายุ สถานที่จัดจำหน่าย ตลอดจนเวลาที่ห้ามจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้มากขึ้น

นอกจากนี้ สำหรับการจัดทำแผนและนโยบายเพื่อป้องกันการเกิดปัญหาเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานข้ามชาติ การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ก็ยังไม่สามารถชี้ให้เห็นผลกระทบของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้เท่าที่ควร ดังนั้นในการศึกษาต่อไปอาจจะต้องมีการการศึกษาเพิ่มเติมในประเด็นเกี่ยวกับผลกระทบของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะมีประโยชน์ในการจัดทำแผนและนโยบาย เพื่อป้องกันการเกิดปัญหาเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของแรงงานข้ามชาติต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กมล ยะคำแจ้ง. 2555. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มสุราของประชาชนบ้านแม่ป่าช้า หมู่ 12 ตำบลทาลาดูก อำเภอมะนัง จังหวัดลำพูน. สารนิพนธ์สาธิตการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยพะเยา.
- กมลมาลย์ ศิริพูนสวัสดิ์. 2550. พฤติกรรมการดื่มสุรากับการขาดงานและการมาทำงานสายของพนักงาน. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ คณะศิลปศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- คณะกรรมการบริหารราชการจังหวัดแบบบูรณาการปทุมธานี องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี. 2556. แผนพัฒนาจังหวัดปทุมธานี พ.ศ.2557 – 2560 ปทุมธานี: องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี.สืบค้นเมื่อ 16 มกราคม 2557. จาก <http://www2.pathumthani.go.th/551017.pdf>
- โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายสุขภาพ. 2552. เรื่องการจำกัดการเข้าถึงและการหาซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์. สืบค้นเมื่อ 22 มีนาคม 2557. จาก <http://www.hitap.net/news-documents/news/information/9868>
- จิรนนท์ แก้วกล้า และดวงพร แก้วศิริ. 2552. การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ใช้แรงงานในภาคอุตสาหกรรม ในเขตกรุงเทพและปริมณฑล: การศึกษาเชิงคุณภาพ. ภาควิชาโภชนาวิทยา คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.

จุฬามาศ ทวีไพบูลย์วงศ์. 2552. การศึกษาแบบแผนการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และ
บทบาทของสังคมในการบรรเทาปัญหาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของ
วัยทำงานในเขตจังหวัดชลบุรี. สืบค้นเมื่อ 19 มกราคม 2556. จาก
<http://kucon.lib.ku.ac.th/Fulltext/KC4807010.pdf>

ดุขฎิ อายูวัฒน์ และอดิเรก เร่งมานะวงศ์. 2550. แร่งงานอ้อยกับการดื่มสุรา กรณีศึกษา
หมู่บ้านแห่งหนึ่งในภาคอีสาน, การประชุมวิชาการสุราระดับชาติ ครั้งที่ 3 สุรา
ไม่ใช่สินค้าธรรมดา (166 - 169). นนทบุรี: โรงแรมริชมอนด์.

ทักษพล ธรรมรังสี. 2552. สุราและผลกระทบ ความเชื่อกับความจริง. สำนักงานพัฒนา
นโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ.

บรรจง ควรคง. 2551. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มสุราของวัยรุ่น กรณีศึกษา ชุมชน
ส่วย ลาว เขมรอำเภอลำดุม จังหวัดสุรินทร์. ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา.

บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน). 2553. สธ.เผยสถิตินักดื่มผู้หญิงดื่มเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 65.
สืบค้นเมื่อ 9 มกราคม 2556. จาก <http://www.mcot.net/site/content?id=4ff672520b01dabf3c017e56#.UbVzzenbzg>.

ศูนย์วิจัยธุรกิจและเศรษฐกิจอีสาน. 2557. พฤติกรรมผู้บริโภค. สืบค้นเมื่อ 19 มีนาคม
2557. จาก <http://www.ecberkku.com/index.php>.

สุปราณี สูงแข็ง. 2552. พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชน จังหวัด
อุดรธานี ปี 2552. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี.

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริม. 2551. หมู่บ้านปลอดเหล้าที่ลำปาง ปฏิบัติการ
“ลด ละ เลิก” เพื่อชุมชน. แหล่งที่มา: <http://www.thaihealth.or.th/Content/Content/13517-หมู่บ้านปลอดเหล้าที่ลำปาง%20ปฏิบัติการ%20ลด%20ละ%20เลิก%20เพื่อชุมชน.html>. ค้นเมื่อ 20 มกราคม 2556.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2553. ภาวะสุขภาพของแรงงานไทย. กรุงเทพฯ : สำนักสถิติ
พยากรณ์ สำนักงานสถิติแห่งชาติ.